

NOWY Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sobota, dnia 27 kwietnia 1912 roku.

Redakcja i administracja "Nowego Kurjera Łódzkiego" mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej 37.

Interesowani do redakcji zgłaszać się mogą od 11 do 12 w południe i od 6 do 7 wiecz.

Administracja otwarta od 8 rano do 3 wieczór.

Adres telegraficzny "Łódź Kurjer".

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły nieoznaczone z góry ceną, honorarjów w administracja wypłacać nie będzie.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnośnienie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicą dolicza się 60 k. miesięcznie.

Zmiana adresu 20 kop.

TELEFONU Nr. 253.

Cena ogłoszeń: 1-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop., nekrologi i rekłamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Drobną ogłoszenia 1/2 kop. za wyraz.

Ogłoszenia zamiejscowe: 1 str. 50 kop., reklamy po 20 k., zwycz. po 12 k. za wiersz petitowy'ch jego miejsce.

Agencje: w Łodzi Biuro ogłoszeń "Promień", Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa nr. 23; w Zgierzu: Al. Bielas, Poczek, Tram. Nowy Rynek
WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, za granicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handl. L. i E. Metz i S-ka.

"ODEON"
Sobota, Niedziela i Poniedziałek
Nadzwyczajny program

Między innymi:
Szesnastoletnia Dramat nastrojowy w 3-ach aktach
W wyk. wybit. art. teatru **Leonory Duse.**

Między innymi:
Straszna katastrofa budowlana przy ul. Widzewskiej № 40.
Zdjęcia kinematograficzne teatru "Odeon".

Kabaret ERMITAGE Benefis Zofji Górskiej
Dzielnia 18. W niedzielę d. 28 kwietnia 1912 r.
humorystki i Recytatorki kabaretowej. Ze współudziałem zaproszonych artystów.

Varieté „Colosseum”
Ostatnio 4 dni w sali zimowej! Zachodnia 83.
Z dniem 1 maja Varieté przenosi się do wspaniale urządzonego ogrodu.
Na rozpoczęcie sezonu — **wszechświatowy bezkonkurencyjny program.**
Atrakcje! Wejście do ogrodu od ul. Cegielnianej № 16.
Atrakcje! Dyrekcja H. Kurland.

Śmierć w sercu.
Beznadziejnym jest stan tego chorego, który wypróbował możliwych sposobów leczenia się dlatego tylko, aby przyjąć do wniosku, że jest nieuleczalny. Do takiego smutnego wniosku doszedł i autor poniższego listu, łatwo więc wyobrazić sobie jego radość, kiedy wynalazł drogę do wyzdrowienia.
Pisze on: Przeczytawszy broszurę Pańską o „Kordjalinie” i skorzystałszy z Pańskiego środka, wyrażam Panu moją bezgraniczną wdzięczność; stan mój polepszył się, zawroty głowy zmniejszyły się i po 20 latach choroby, odzyskałem. Nie wiem jak panu dziękować. Poczulem, że mam głowę, gdy dotychczas zdawało mi się, że jej nie mam; przecież ja przez 20 lat chorowałem. Z prawdziwym szacunkiem L. E. Zujem P. Mogzon 18 Maja 1911 r. Nerwowość jest chorobą bardzo rozpowszechnioną. Niektórzy dotknęli nią, ale nie znają przyczyny grozących zjawisk, które objawiają się pod postacią bólów głowy, bólów w stawach, darcich, bólach pleców, twarzy, gardła, rąk i stawów, migania w oczach, uderzenia do głowy, biciach serca, bezsenności, męczących i strasznych snach, ściskaniach w piersi, zawrotach głowy, uczucia strachu, wrażliwości na zgiełk, gwałtowności, zwłaszcza rano po przebudzeniu, kapryśności, osłabieniu pamięci, „żółtych plamach”, tętnieniu, bezwładności kończyn, trzęsieniu rąk i kolan przy podnieceniu, sinych kregów pod oczami, szumu w uszach, urojonych bojaźni i skłonnościach niemocy płciowej, skłonności do pijaństwa i innych tym podobnych nadużyć. Dla doświadczonego lekarza tego rodzaju objawy nie przedstawiają nic nowego i jeżeli niektóre z powyższych symptomatów objawiają się odrazu, to on z łatwością zrozumie ich prawdziwe znaczenie i im więcej jest doświadczony, tem mniej obawia się użycia już próbowanych bezwartościowych środków lecz odrazu wybiera dobry i uznany jako skuteczny środek, oto jak się wyraża taki lekarz o „Kordjalinie” d-ra Hartmana: Korzystając z pańskiej rady, która często wprost cudów dokazuje pod względem przywracania siły i zdrowia, zwłaszcza przy chorobach nerwowych, ja z trudem mogłem zadośćuczynić wzrastającym żądaniom tego. Z zupełnym szacunkiem Dr. K. Liphard, m. Szczerów.
Z listów podobnej treści, które otrzymuje wynalazca „Kordjaliny” można byłoby utworzyć grubą księgę.
Ze „Kordjalina” jest w istocie środkiem nieszkodliwym i skutecznym, widać nie tylko z doświadczenia powyższego, doświadczonego lekarza, lecz i tego, że każdemu, kto by życzył sobie wypróbować ten preparat, przed zamówieniem proponuje się przesłanie bezpłatnie tegoż, tytułem próby. Jeżeli by ktokolwiek rozpowszechniał środek bezwartościowy, to napewno nie proponowałby, aby przedtem wypróbować go.
D-r. med. Hartmann № 116 w St. Petersburgu skrytka pocztowa 296, dostarcza swój środek bezpłatnie do wypróbowania. Wystarczy powołać się na powyższy artykuł, przysłać pocztówkę z zażądaniem bezpłatnej, próbnej dozy, a będzie ona natychmiast wysłana.
Lepiej napisać natychmiast po przeczytaniu tego zawiadomienia, gdyż bezwzględnie znajdują się setki życzących otrzymać bezpłatnie próbną dozę, a zatem dobrze być pierwszym w liczbie tych żądających.

TREUGOLNIK
WĘŻE GUMOWE DO POLEWANIA ULIC.
Poleca:
Węże gumowe do polewania ulic.

The Bio-Express ZIELONA № 2.
DZIS, JUTRO i POJUTRZE

Niebezpieczny kochanek
Dramat w 2 częściach wykonany przez wybitnych artystów.
I akt — ON I ONA. II akt — TRUCIEŁKA.
Obrazy ilustracje m. u. uczel. Barszewicza i Michalowskiego.

Apteka O. GESSNERA w ŁODZI, Cegielniana 64.

Znane Pastyłki Kefirowe dzięki którym każdy szybko i łatwo przywrócić może kefir w domu. Koszt butelki tylko 7 kop. Dla osób osłabionych, nerwowych niedokrwistych i t. d.

Apteki E. GESSNERA w Warszawie, Aljeje-Jerozolimskie 27

WARSZAWSKA PRALNIA chemiczna i farbiarnia Władysława PIĘTKI
Łódź, Piotrkowska № 111, I filja " 167, II filja " 84.
Telefonu 851.
Wykonuje wszelkie roboty, w zakresie pralni chemicznej wchodzące, szybko i tanio.

Teatr Popularny. Dziś wiecz. Samson i Dalila. Jutro po poł. Nadzieja. Jutro wiecz. Samson i Dalila.

Dzisiejszy numer składa się z 8-miu kolumn.

Kalendarzyk.

Sobota, d. 27 kwietnia 1912 r.
Dziś: Teofila i Tertuljana.
Jutro: Opieki św. Józefa.

Jak jest w naturze.

Porwał ptaszek ziarno w dzióbek —
— Mamo, zapytał jakóbek:
Co też po ziarnku ptaszekowi?
A Mamo na to odpowie:
— Widzisz w naturze każda rzecz celowa:
Ptaszka lubią ziarnka, my — koniak Szus-
[towa.

Porażka klerykałów.

Jak domiósł już telegramy, partja Bielohlawków, Steinerów i Weisskirchnerów poniosła porażkę sromotną — przy wyborach do rady miejskiej z kurji powszechnej.

Wyборы te mają bynajmniej nie lokalne znaczenie. Przedewszystkiem wywierają one olbrzymi moralny wpływ — na parlament, na całą politykę. Zdobytwszy Wiedeń, Lueger wkrótce zdobył także parlament. Obecnie parlament i rząd z napięciem czekają wyników wyborów wiedeńskich, które z pewnością odbiją się na polityce chrześcijańsko-socjalnej w parlamencie i na charakterze rządowej większości.

Wiedeń jest jakby ogólnopanstwowym barometrem, wskazującym ciśnienie i ewolucję poszczególnych partji. Wiedeń gubi w opinji państwa jedne partje i wysuwa drugie. Ratusz wiedeński jest jakby centralną fortecą austriacką — polityczną i ta partja, która umie ją zdo-

być, zdobywa tem samym posterunek najważniejszy.

Partja Bielohlawków rozbita niemal doszczętnie. Zdobyła (z 21) tylko 4 okręgi bardzo niewielką większością. Razem we wszystkich okręgach większość wynosi około 200 głosów!

Pokazało się, że nawet najrzeczniejsza demagogia nie jest w stanie na dłuższy czas podbić tak skłonne do demagogii elementy, jak katolicka drobna burżuazja wiedeńska.

Klerykalizm bankrutuje!

Przypominamy, że wybory odbywały się tylko w IV kurji, zawierającej 21 mandatów; z tego 4 mandaty zatrzymali chrześcijańsko-socjalni, 6 mandatów przypadło w udziale socjalistom.

Pozostaje więc 11 wyborów ścisłych; z tych prawdopodobnie żaden nie zostanie zdobyty przez antysemitów. Najprawdopodobniejszy wynik wyborów ścisłych w tej kurji będzie taki, że 3 mandaty dostaną wolnomyślni, a 8 socjaliści.

Jeśli istotnie taki będzie wynik wyborów, w takim razie, w porównaniu ze stanem poprzednim, socjaliści zwiększą swój stan posiadania z 7 mandatów do 14 (w dwojnásób), chrześcijańsko-socjalni spadną z 14 mandatów do 4; wreszcie wolnomyślni zdobędą po raz pierwszy w tej kurji 3 mandaty.

Dla ilustracji przebiegu wyborów podajemy jeszcze garść danych statystycznych. Udział wyborców, dzięki wyjątkowej agitacji wszystkich 3 partji, był niezwykły, dochodząc — jakkolwiek przymusu głosowania nie ma — do 79,8 proc. uprawnionych do głosowania.

Wobec tego liczba głosów chrześcijańsko-socjalnych (bezwzględnie) wzrosła w porównaniu z wyborami poprzednimi z roku 1906 z 113 tysięcy do 120 tysięcy, względnie zaś, procentowo spadła — z 55 proc. głosujących na 44

proc. Liczba zaś głosów, padanych przeciw antysemitom wzrosła z 99 tysięcy do 165 tysięcy, czyli z 45 proc. do 56 proc. głosujących.

Zdobywając odrazu, przy pierwszym głosowaniu 6 mandatów, socjalni demokraci osiągnęli rezultat lepszy, niż przy wyborach do parlamentu (z r. 1911), kiedy to przy pierwszym ataku zdobyli tylko 5 mandatów. Natomiast przy poprzednich wyborach gminnych (1906 r.) socjaliści uzyskali przy wyborach głównych 7 mandatów.

Obecnie „strata“ 1 mandatu na rzecz wyborów ścisłych tłumaczy się znanem wystąpieniem separatystycznego kandydata Tomaszka, który w dzielnicy Meidling zdobył 883 głosy, spychając Wutschla do wyborów ścisłych.

Razem we wszystkich okręgach separatystyczny kandydat otrzymał 11,611 głosów. Ponieważ jednak w większej części okręgów cześć burżuazyjni głosowali na czeskiego separatystę, wobec tego „Arbeiter-Zeitung“ wyciąga stąd wniosek, że separatysty własnymi siłami zebraли tylko 6,469 głosów; dalej na podstawie tej statystyki „Arbeiter-Zeitung“ sądzi, że większa część głosów czeskich w Wiedniu nie należy do separatystów. Przy wyborach ścisłych separatysty będą głosowali na socjalistów.

Takie są statystyczne rezultaty pierwszego szturmu. Po wyborach ścisłych z powszechnej kurji stanę do wyborów kurja inteligencji z 48 mandatami. Z natury rzeczy socjalna demokracja nie może liczyć na wielkie zwycięstwa w tej, nie robotniczej kurji, jakkolwiek kandydatów własnych stawia.

Dalej pójdą kurje właścicieli nieruchomości i rękodzielników z 6 mandatami. Jakkolwiek głównym antagonistą klerykałów będzie nie socjalizm, lecz liberalizm różnego rodzaju, to jednak i tu należy spodziewać się porażki klerykałów.

Tak ginie niegdyś potężna, niemal wszechpotężna w Wiedniu partja chrześcijańsko-socjalnych. Jak powiada przystawie niemieckie — umarli prędko jam dą...

Rosja i Szwecja.

Z powodu polityki Rosji wobec Finlandji w Szwecji powstały obawy co do bezpieczeństwa ze strony Rosji. Obiegają pogłoski, że Rosja pragnie osiągnąć niezamierzający port w Norwegii co byłoby szkodliwe i dla Szwecji.

Prof. Fahlbeck w wydanej świeżo broszurze nawołuje do stworzenia przy mierza obronnego trzech państw skandynawskich i zawarcia sojuszu z Niemcami. Niemcy miałyby bronić nietykankości Skandynawji, a Szwecja obowiązana byłaby do pomocy zbrojnej, gdyby Niemcy były atakowane przez jedno lub kilka państw, w tej liczbie przez Rosję.

Prof. Fahlbeck przytacza, jako dowód niepokojących planów Rosji, szereg zarządzeń strategicznych i kolejowych w Finlandji.

„Schles. Zig.“, skąd powyższe informacje czerpiemy, utrzymuje, że zarządzenia te są wywołane polityką rusyfikacyjną rządu rosyjskiego w Finlandji a nie wrogimi zamiarami wobec Szwecji i przepowiada, że z chwilą uświadomienia sobie tego przez opinię skandynawską, umilkną przyjazne głosy dla Niemiec.

Prawnie, czy nieprawnie?

Na wtorkowym posiedzeniu Dumy grupa trudowników usiłowała wnieść wniosek co do wysłania komisji złożonej z członków Dumy, do kopalni złota nad Leną.

Prezes Dumy, Rodzianko, nie podał pod głosowanie tego wniosku, jako „nie opartego na prawie“.

„Birz. Wied.“ donoszą, że trudownicy zamierzają wnieść protest przeciw

OKRUCHY TYGODNIOWE.

—oo—

Tylko o jednej katastrofie budowlanej i p. Rubaszki.

Niejednokrotnie czytaliśmy w różnych (lecz broń Boże nie w łódzkich) pismach następującej, mniej więcej treści ogłoszenie:

„Za bezcen i za 2 rub. 75 kop. przesyłam na żądanie sztukę doskonałego modnego materiału na całe ubranie. Towar wysyłamy momentalnie po otrzymaniu pomienionej sumy. Jeśli się nie podoba — prosimy o zwrot towaru, a otrzymane pieniądze odeszłemy bezwzględnie. Adres: Łódź, skrzynka pocztowa Nr 00.“

Takie ogłoszenia w olbrzymiej ilości zamieszczali w polskich, rosyjskich, estońskich, a nawet żydowskich pismach rozmaici Rubaszkinowie et consortes...

Nie rachowali się z kosztem ogłoszeń, gdyż przynosiły im one niezwykle zyski: najwzajemny brak nie było, każdy wysyłał pieniądze, otrzymywał wzamian tandetę niemożliwą do użycia, zaś rzadko kto żądał zwrotu pieniędzy, żalując na koszty sądowej przesyłki towaru. A zresztą numer 00 skrzynki pocztowej nie mógł być właściwym adresem.

I długi czas ukrywali się rozmaici Rubaszkinowie i t. p., gromadząc bajoniskie sumy, lekko i bezkarnie wyciągane z kieszeni łatwowiernych amatorów „taniego i modnego materiału“ na ubranie.

Czas jednak robi swoje.

Wykryto nazwiska przeróżnych spekulantów, naciągających łatwowiernych. Pisano o nich w pismach łódzkich i do wielu uszu doszły nazwiska zręcznych „przemysłowców“.

Atoli nie wszyscy o tem do dziś wiedzą.

Przypomnijmy zatem, że jednym z takich pseudo-fabrykantów był niejaki p. Rubaszkin, którego onegdaj spotkało... wielkie nieszczęście.

Oto — „przemysłowiec“ ów, nie posiadając milionowego „interesu“, zdobył w przeciągu stosunkowo bardzo krótkiego czasu, stać się właścicielem bardzo obszernego placu przy ulicy Włodzkiej Nr 40, na którym mniej więcej w lipcu roku ubiegłego począł budować kamienicę czteropiętrową, oraz także cztery oficyny.

P. Rubaszkin jest „przemysłowcem“ a nie inżynierem — na budowie się nie znał, a więc wszedł w pertraktację z przedsiębiorcą od „pałaców“, który również jest sui generis „przemysłowcem“ potrzebował więc na budowie zarobić...

Rezultatem dobrego interesu było zawalenie się czteropiętrowej oficyny, która pochłonęła około dziesięciu ofiar...

Czy można w danym wypadku winić p. Rubaszkina, lub przedsiębiorcę od „pałaców“ łódzkich? Czy można winić budowniczego, lub poszczególnych majstrów?

Wstrzymuję się od odpowiedzi.

Rozstrzygnięcie tej kwestji musimy pozostawić sądowi, którego rzeczowe, dotychczasowe dowody podobno przemawiają na niekorzyść spekulantów.

Ale p. Rubaszkin może sobie pozwolić na to, że jako dzielny „przemysłowiec“ nie na tem nie stracił — dlaczegoż bowiem budowano niegodnie z obowiązującymi przepisami?

Wszak on się na tem nie zna,

A że tam kilka rodzin pozostało bez dachu nad głową, może bez kawałka chleba — cóż on temu winien?

Ze straszne widmo głodu zakołata do wrót osieroconej wdowy z dziećmi — no, to przecież... różne nieszczęścia spotykają ludzi.

Bywają straszniejsze katastrofy — przypomnijmy chociaż katastrofę z „Tytanikiem“...

Wszak Rubaszkin handlował „uczciwie“ i „uczciwie“ zdobył majątek, za który pragnął mieć „uczciwie“ pięć kamienic, w których „uczciwie“ płacili by mu komorne lokatorzy, a on jeszcze „uczciwie“ stosował by do „nieuczciwie“ płacących prawo sądowe i egzekucje komisarzy sądowych...

I znow (gdyby tak słodkich marzeń nie przerwała na chwilę taka „glupia“ katastrofa) podwoiłby majątek i stałby się nawet bardzo uczciwym i szanownym obywatelem łódzkim i kandydatem do rady leniwej płynącego samorzędu bodaj... w drugiej kadencji wyborczej...

Bo p. Rubaszkin, oprócz innych zalet, jest bardzo czułą i wrażliwą osobą na krzywdę i nieszczęście ludzkie.

Trzeba go było widzieć, jak w dniu katastrofy drżącym głosem zapewniał przedstawicieli władzy, że gotów wszystko uczynić, co od niego żądano, byle tylko uratować ofiary, które... już dawno ratunku nie potrzebowały.

Niechby to kosztowało nawet 500 rb.(!) i więcej!

A same takie pięć czteropiętrowych kamienic już są warte około 300 tys. rb...

Biedny pan Rubaszkin!

Myszał, że od lipca wynajmie lokalne i zerpać zacznie nowe uczciwe dochody, a tu losy zesłały taką straszną

katastrofę, jakiej Łódź, pomimo ciągłego walenia się rozmaitych budowli, jeszcze nie pamięta!

Biedny pan Rubaszkin! współczuję mu w zupełności!

I zachodzi pytanie dlaczego w Łodzi domy się wala?

Jedni mówią, że z powodu marnego materiału budowlanego, drudzy mówią, że z powodu fuszarskiej, tandetnej i pośpiesznej roboty, a inni, że z powodu braku dozoru, bowiem jeden budowniczy, prowadząc kilka, lub nawet kilkanaście budowli, niema czasu sprawdzić prowadzonych robót bodaj raz na dzień...

Czy w tym względzie prawo nie wyrażnie nie mówi?

Może i mówi — nie wiem. Ale wiem o tem, że u nas nie zaw sze przestrzegane bywają paragrafy prawne.

Istnieje, naprzykład, przepis, że można zamieszkiwać nowe domy dopiero po pewnym czasie od chwili ich wykończenia, ale u nas inaczej się dzieje: jeszcze niema ani podłóg, ani pieców, ni drzwi, ni okien, a już mieszkania wynajęte i komorne z góry pobrane.

I to się praktykuje stale, i niema komu w to wejrzeć.

A dziwnie!

Czyż, aby przepisy prawne były przestrzegane, mamy również czekać, aż do przyjsia na świat Mesjasza... chciatem powiedzieć: samorzędowi?

Wzywam was, współobywatele, nie wynajmujcie mieszkań w domach nowopobudowanych, jeżeli nie chcecie, aby się stały Waszym grobowcem!

Uczyńcie tak, przynajmniej do chwili zaprowadzenia samorządu miejskiego, a bacząc, że nie przybędzie on do nas na aeroplanie...

Yang.

postąpieniu prezesa, lub też po raz drugi zaproponować Dumie wystanie takiej komisji.

Trudowicy mówią, że podczas istnienia Dumy były już procedensy w tym rodzaju. Np. podczas 1 Dumy wysłano komisję posłów do guberni wołyńskiej dla sprawdzenia wyborów, przy czem rząd nie tylko się nie sprzeciwiał temu, ale nawet wydał rozporządzenie pomagania posłom w tej sprawie.

Drugi raz wysłano komisję do Białegostoku celem wyświetlenia sprawy pogromu.

Trzeci raz w imieniu Dumy wyjechał na konferencję międzyparlamentarną postawie Kowalewskiej, Rodiczew i Kuzmin-Karawajew.

Na tej podstawie trudowicy uważają swój wniosek za zgodny z prawem.

Za pieśnią życia...

Twórcze słońce posiewem promieni
budzi dokoła wysnione rozkosze;
Od trosk potótkie oblicza rumieni
i nokturn westchnień przytłumia potrosze...

W szafirze niebios płaczą się chmury
[cienie,
mogą mi zakryć matczyne oblicze;
Wtedy znów radość na smutek zamienia
[nie
I mogli marzeń już się nie dolicze...

Wiosna róż płynął utulił rozpaczę,
tchnieniem nadziei osuszy łzy krwawe
I zdusi gardło, co wciąż północ kra-
[cze...

Przemoc lodowców daremnie się sili,
ażby zmrozić odrodzenia nawę;
Zawsza niepomna, że jest dziełem...
[chwili...]

Łódź — Halna Olewska.

Z Krakowa.

Polskie Stow. słuchaczy uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie ogłosiło następujący komunikat:

„Jedność” polskie stowarzyszenie słuchaczy uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, wniosło w dniu 8 lutego r. b., petycję do wydziału lekarskiego, a w dniu 2 marca — do wydziału filozoficznego, o równouprawnienie słuchaczy obcopolodanych ze słuchaczami, co, oczywiście, ma przedewszystkiem znaczenie dla Królestwa.

Poszczególne punkty petycji brzmią jak następuje:

W petycji do wydziału lekarskiego prosimy o:

1) Dopuszczenie kobiet obcopolodanych, posiadających maturę austriacką lub rosyjską, w charakterze słuchaczy zwyczajnych na wydział lekarski.

2) Dopuszczenie kobiet obcopolodanych w charakterze słuchaczy nadzwyczajnych, jeżeli mają ukończoną szkołę prywatną polską w Królestwie, po zdaniu zaś dodatkowych egzaminów z łaciny i greki w charakterze słuchaczy zwyczajnych na wydział lekarski.

3) Dopuszczenie kobiet obcopolodanych z zagranicznym dyplomem do nosyfikacji doktoratu i do asystentur w warunkach, w jakich osiagają to obcopolodani mężczyźni.

W petycji do Wydziału filozoficznego prosimy:

1) Aby kobiety obcopolodane mogły być przyjmowane w charakterze słuchaczy zwyczajnych lub nadzwyczajnych stosownie do ich kwalifikacji przez pp. dziekanów, choćby z zastrzeżeniem, obowiązującym mężczyzn obcopolodanych w myśl rozporządzenia ministerjum wyznań i oświaty z dnia 8-go marca 1869 roku.

2) Aby zamiast wskazanego w rozporządzeniu ministerjum wyznań i oświaty egzaminu, wolno było tym słuchaczkom obcopolodanym, które mając kwalifikacje na słuchaczki nadzwyczajne, zechcą być przyjętymi w charakterze

słuchaczek z wyciecznych, składać we wskazanych gimnazjach egzamin uzupełniający z języków: łacińskiego i greckiego i propedetyki filozofii.

3) Aby abiturientki tych zagranicznych szkół prywatnych, których programy zostaną uznane za równoważne z programami szkół oznaczonych w § 7 rozporządzenia ministerjum wyznań i oświaty z dnia 28 marca 1897 roku, były przyjmowane przez Wydział filozoficzny w charakterze słuchaczek nadzwyczajnych.

Wydział lekarski na zebraniu, odbytem w dniu 23 lutego przychylnie odniósł się do naszej petycji i przesłał ją senatowi akademickiemu.

Równie przychylnie odniósł się dziekan wydziału filozoficznego. Po za uniwersytetem jednak stoi ministerjum; praca nasza jest więc dopiero rozpoczęta.

Karjera Apuchina.

W zeszyte kwietniowym miesięcznika „Ruskaja Starina” jakiś wielbiciel działalności Apuchina opowiada, w jaki sposób Apuchin powołany został na stanowisko kuratora okręgu naukowego warszawskiego. Kiedy po śmierci Wittego zaważowało to stanowisko, cesarz Aleksander II zapytał ministra oświaty hr. Tolstoja: „W jakich wyższych zakładach naukowych nie było rozruchów?” Minister odpowiedział: „W moskiewskim instytucie mierniczym”.

Na zapytanie Cesarza, kto jest dyrektorem moskiewskiego instytutu mierniczego, hr. Tolstoj wymienił nazwisko Apuchina, który powołany został na stanowisko kuratora okręgu naukowego warszawskiego. Kwestja, czy Apuchin zdoła się zorientować w skomplikowanych i zagmatwanych stosunkach rosyjsko-polskich, nie była wcale poruszana.

Wiadomości ogólne.

○ **Reforma w min. handlu.** Złożony jeszcze przed dwoma laty lźbie państwowej projekt reformy ogólnej ministerjum handlu i przemysłu dotąd nie został rozważony przez komisję i oczywiście, nie będzie uchwalony podczas obecnej sesji. Wobec tego, ministerjum handlu i przemysłu postanowiło starać się o przyznanie mu tymczasowego kredytu na powiększenie personelu urzędniczego w centralnym zarządzie ministerjum.

Konieczność powiększenia personelu rząd motywuje zwiększeniem pracy, oczekującej to ministerjum, zwłaszcza w sprawie zbliżającej się rewizji traktatów handlowych zawartych przez Rosję z Niemcami i Austrią.

○ **Ubezpieczenie robotników.** Członkowie Rady państwa Miasojedow, Sałytkow i Mosołow wnieśli „votum separatum” do ustawy o ubezpieczeniu robotników od nieszczęśliwych wypadków. Zwracają oni uwagę, że w projekcie rządowym znajdował się artykuł, na którego mocy, osoby oskarżone o przestępstwa polityczne, lub będące pod jawnym dozorem policji, pozbawione są prawa należenia do administracji towarzystwa asekuracyjnego.

Duma artykuł ten wykreśliła, wskutek czego osoby nieprawomyślne będą się mogły dostawać do zarządów towarzystw asekuracyjnych. Podpisani pod „votum separatum” domagają się przywrócenia tego artykułu.

Ze świata.

□ **Echa zająd szkolnych.** Odbył się w Przemyslu ponowne zapisy uczniów do gimnazjum ruskiego, zamkniętego wskutek akcesów. „Dziś samo stwierdza, iż władze szkolne obeszły się w tym wypadku ze studentami ruskimi bardzo łagodnie. Nie przyjęto tylko 12 uczniów, którym udowodniono, że zachowali się podczas zająd najbrutalniej. Wszystkim nowoprzyjętym znizono opłatę szkolną z 40 koron na 3 k. 20 h. Nieprzyjęci wnoszą podana o pozwolenie wpisania się do innych zakładów.

□ **Bomba w teatrze.** W Sewilli, podczas przedstawienia w teatrze rzucono z galerji bombę do krzesel parterowych.

Skutki wybuchu były straszne: 8-ch widzów zgnieto i w miejscu, 20 odniosło rany śmiertelne.

Wybuch wywołał wśród widzów popiół okropny. Wszyscy rzucili się ku wyjściom, przy czem wiele osób przewrócono i stratosowano.

Sprawcę zamachu aresztowano. Jest nim znany anarchista.

Z Cesarstwa.

△ **Oddanie pod sąd sędziwego śledczego.** Sędzia śledczy Łyzyn, który prowadził sprawę ormiańskiej partji rewolucyjnej „Dasznakcutiu”, oraz sprawy t. zw. „Republiki noworosyjskiej”, metylko dostał dymisję, jak to podała „Agencja Pet.”, ale oddany został pod sąd z powodu fałszerstw, wykrytych w aktach śledczych podczas procesu „Dasznakcutiu”.

△ **Dżuma w Rosji.** Na wschodzie Rosji dają się zauważyć zaskabnięcia na dżumę. W powiecie bugulmińskim (gub. samarska) zaskabło na dżumę 44 osoby, 258 osób znajduje się pod obserwacją lekarską.

Z LITWY I RUSI.

× **Ma znak żałoby.** W uniwersytecie kijowskim rozstracono proklamacje, nawołujące do dwudniowego strajku z powodu wypadków w kopalniach leńskich. We wtorek w uniwersytecie odbyło się tylko kilka wykładów w obecności niefelicznych słuchaczy. W kuchni studenckiej odśpiewano „Wiecznaja pamiat”.

Na znak żałoby w Kijowie w wielu fabrykach powstrzymano pracę.

× **Za propagandę.** „Siew. Zap. Żyż” donosi, że przed kilku dniami rozpoczęto śledztwo w sprawie księdza w miasteczku Jeziorach (w pobliżu Grodna), oskarżonego o „przeciąganie z prawosławia na wyznanie katolickie i działalność polonizatorską”.

Wiadomości krajowe.

+ **Konfiskata.** Skonfiskowano nr. 18 „Sowiszarata” za wiersz i rysunek „Powrót kotów na kolej warszawsko-wiedeńską”.

+ **Kara administracyjna.** Prezesowie towarzystw współdzielczych w lubelskiem: w Jastkowie — p. Nikodem Budny i w Piotrkowie — p. Wojciech Grzegorzczak za niespełnienie przepisów, dotyczących używania języka rosyjskiego w księgach, skazani zostali administracyjnie na zapłcenie po 15 rb. kary lub 5 dni aresztu.

Głos robotnika o dniu kwiatka.

Już od trzech miesięcy rozpisują się nasze dzienniki o dniu kwiatka, mającym się odbyć dnia 8 maja na budowę uzdrowiska dla suchotników. Brzmia głosy nawołujące ludność, aby zechciała przyczynić się swymi datkami dla tak potrzebnej i pożytecznej dla naszego miasta inicytacji.

Jest to czyn szlachetny, lecz niepowinna być obciążona podatkiem na ten cel ta kategoria robotników, którzy dziś ani siebie, ani swych rodzin wyżywić nie mogą.

Weźmy bowiem pod uwagę rodzinę robotnika, składającą się częstokroć z 7-10 osób, a zarabiającego 6—8 rub. tygodniowo — czyż można wymagać od niego ofiary bodaj pięciokopiejkowej?

A ilu mamy takich, którzy pracują 3—4 dni w tygodniu, a ilu znów, którzy pozostają zupełnie bez pracy? Czyż mamy prawo wymagać od takiego robotnika złożenia ofiary w dniu kwiatka?

Cóż ma uczynić taki robotnik, gdy wyszedłszy na ulicę, zaskoczony zostaje naleganiem o ofiarę w dniu kwiatka?

Najczęściej nie posiada ani kopiejki, a jeśli czasem posiada parę groszy — to może to jako ostatnie pieniądze, z którymi wyszeł, by kupić chleba dla swaj rodziny.

I oto znajduje się w kłopotliwym położeniu: nie dać — można być osądzonym o bezduszność w stosunku do dobrej sprawy, zaś dać — to znaczy odjąć kęs chleba od ust własnym dzieciom...

Nie sądzicie, aby robotnik nie odczuwał pożyteczności, jaką osiąga społeczeństwo przez racjonalnie prowadzoną akcję ratunkową, lecz dajcie mu możność lepszego zarobku, to i on stanie w rzędzie obywateli, współczujących niedoli swych bliźnich, lecz w obecnym czasie, w większości wypadków, niesłusznem jest obciążanie go podatkiem na cel dobroczynny, gdyż sam on często nie ma co w garnek wiożyć.

Najśluszniejszem byłoby, aby fabrykanci gmach dla uzdrowiska wybudowali własnym kosztem, tem bardziej, że robotnicy przeważnie nabywają gruźlicę wśród pyłu i wyziewów murów fabrycznych.

Jest jeszcze jedna sfera mieszkańców naszego miasta, którzy powinni obłożyć się jednorazowym podatkiem w stosunku do swych dochodów, na cel budowy uzdrowiska: są to kamienicznicy, podwyższający do niemożliwych cen komorne swym lokatorom, co najbardziej odbija się na klasie robotniczej.

Z poważaniem robotnik S. Lubicz.

Przyp. Redakcji: List powyższy drukujemy w imię idei wolności wypowiedzenia swych przekonań i zaznaczamy, że zawiera on wiele słusznych uwag.

Wszakże niech p. Lubicz nie żuździ się, aby fabrykanci za własne fundusze wybudowali gmach dla uzdrowiska, lub by serca kamieniczników wykazały w danym wypadku szlachetny altruizm...

Zresztą, możemy zapewnić p. Lubicza, że panie, zbierające datki w dniu kwiatka, nie będą natrętne i każdy z całą swobodą może dać bodaj jedną kopiejke, lub jej nie dać.

Chodzi o to, aby gmach stanął, a jeszcze dumniejszymi będziemy, jeśli wybudujemy go własnymi wspólnymi siłami, nie zawdzięczając urzędystwom dzieła przymusowym filantropom.

Z wystawy „Krajobraz Polski”.

Rojno i gwarno było na wystawie przez kilka dni ostatnich — to młodzież szkolna z zajęciem ogląda zdjęcia fotograficzne z różnych okolic kraju. Oprócz podanych poprzednio, zwiedziły wystawę uczennice i uczniowie zakładów naukowych: pp. Konarszewskiej (w trzech grupach), Waszczyńskiej (w trzech grupach), Półkowskiej, szkoła handlowa zgierska, szkoła handlowa kupiecka łódzkiego, szkoła p. Radwańskiego, elementarne szkoły pp. Grzybowskiej, Hoeflich, zjednoczona szkoła fabryczna, szkoła gazowni i wiele innych.

Ze względu na to, że wystawa otwartą będzie już tylko przez kilka dni, spędziany jest od niedzieli zwiększony ruch osób, które nie zdążyły jeszcze obejrzeć tak ciekawych i pouczających zbiorów, oddających piękno naszego kraju.

Dział malarski został dopełniony nowo uzyskanymi obrazami, z których wyróżniają się seria przepięknych i oryginalnych w koncepcji malarskiej pastelii p. Maternichowej z Paryża, przedstawiających okolice Warszawy, prace panów: hr. Barla, M. Pułłkiego, dwa obrazy H. Szczyglińskiego, prof. Stanisławskiego, H. Redicna (stawy pod Dobromeni, okolica Łasku, malowane w roku 1861) i innych.

Ponadto bawiący w Łodzi rzeźbiarz p. Henryk Kuna, umieścił na wystawie kilka prac swoich. W niedzielę przybywa znany popularyzator krajoznawstwa p. Aleksander Janowski, wice-prezes zarządu warszawskiego, w celu wygłoszenia nader ciekawych pogadanek o krajoznawstwie polskim. Pierwsza pogadanka rozpoczeta będzie punktualnie o godz. 3 po poł., a następną o godz. 6.

KRONIKA.

= (r) **Sprawy miejskie.** — Wczoraj wiecz. odbyło się w magistracie posiedzenie, na którym omawiano różne sprawy miejskie.

Na porządku dziennym była przede wszystkim sprawa przedłużenia ul. Pańskiej od Radwańskiej do Kątnej.

Kilku właścicieli placów, przez które ma być przeprowadzona nowa ulica, zdecydowało się oddać place te bez interesownie; inni nie dali dotąd stanowczej odpowiedzi.

Budowniczy miejski otrzymał polecenie opracowania planu projektowanej ulicy.

W dalszym ciągu zebrania przeglądano kontrakt zawarty z zarządem tramwajów miejskich dla ostatecznego stwierdzenia, do kogo należy brukowanie ulic pomiędzy liniami tramwajowymi. Według kontraktu tego okazało się rzeczywiście, że należy to do zarządu tramwajów.

Spór w tej sprawie zadecyduje ostatecznie gubernator piotrkowski. W końcu upoważniono gazowicę miejską do oświetlania nowych latarni na kilku ulicach.

= (a) **Uregulowanie ulicy.** Nareszcie ulica Wysoka doczekała się jakiejś takiej regulacji, co prawda nie całkowitej, ale i to dobre.

Naprawdę pisma miejscowe nawoływały do uregulowania tej ulicy, stanowiącej latem rozsądnik zarazy, muncypalność naszego miasta pozostała na to głucha.

I czekalibyśmy być może jeszcze lata całe, gdyby właściciele nowo wzniesionych domów, mając na względzie swój własny interes, nie urządzili swoim kosztem trotuarów, pozostawiając magistratowi tylko zabrukowanie ulicy.

Jak na początek i to dobre, gdyż na ulicy tej od ulicy Nawrot do Rokicińskiej dotychczas był tylko jeden wielki śmietnik, na który okoliczni mieszkańcy wyrzucali wszelkiego rodzaju nieczystości.

Ciekawe tylko jak długo będziemy czekać na wybrukowanie ulicy?

= (s) **Dzień kwiatka.** We wtorek od godziny 5 do 8 wiecz. do sali żyd. Tow. dobr. Zachodnia nr. 20, panie Braude i Grzybowska zapraszają zapisane osoby do sprzedaży kwiatka w dzielnicy Andrzeja — Cegielniana w celu bliższego porozumienia się i wyznaczenia dyżurów.

= (r) **Z ochrony dla dziewcząt wyzo. moją. im. J. i A. małż. Hertz.** Oznaczone na d. 23 b. m. ogólne zebranie nie odbyło się z powodu niedostatecznej ilości członków, wobec czego następnym termin oznaczono na niedzielę d. 28 b. m., w którym zebranie będzie prawomocne bez względu na ilość przybyłych członków.

Instytucja powyższa mieści obecnie około 500 dzieci, byłoby zatem nader pożądane, by członkowie zechcieli zainteresować się ich losem bliżej i przynajmniej raz w roku licznie przybyli w tym celu na zebranie.

= (r) **Chrześcijańskie kolonie letnie.** Zapis dzieci na chrześcijańskie kolonie letnie rozpocznie się w poniedziałek, dnia 29 kwietnia. Rodzice, pragnący, aby dzieci ich były wyślane na wieś, winni się zgłaszać z nieimi do jednej z niżej wymienionych pań opiekunek kolonii w godzinach niżej wskazanych: pp.: M. Brukalska, Andrzeja nr. 5, od 10 do 12 w południe, J. Krasuska, Targowa nr. 60, 10 od 10 do 11 rano, E. Wagnerowa, Targowa nr. 68, od 10 do 12 w południe; W. Wagnerowa, Główna 50, od 10 do 12 w południe; M. Wścieklicowa, Cegielniana nr. 55, od 3 do 6 po południu.

= (r) **Z Ligi przeciwgruźliczej.** Liga przeciwgruźlicza przypomina o swych odczytach popularnych, urządzanych w rozmaitych punktach miasta i w różnych godzinach.

W niedzielę, dnia 28 kwietnia: W sali Tow. krzew. ośw., o godz. 8 wieczorem: dr. Maybaum — „Kropla mleka w walce z gruźlicą“; dr. Łuczyski — „Dzieciństwo i suchoty“.

W sali szkolnej tow. akc. baweln. manufaktury (Rokicińska 62), o godz. 6 wieczorem: dr. Rosenthal — „Walka o-

sobnicza i społeczna z gruźlicą“; dr. Lewinson — „Przychodnie dla gruźliczych“.

W sali „Talmud-Tory“ (Średnia 46), o godz. 7 i pół wieczorem: dr. Tenenbaum — „Walka z gruźlicą jako chorobą ludową“; dr. Margolis — „Co to jest gruźlica?“ (w żargonie).

= (s) **Pogrzeb.** Pogrzeb zarządzającego Łódzkim oddziałem Petersb. Ag. Tel., Alfreda Peiza odbędzie się jutro o godzinie 3 po południu z dworca kolei Fabryczno-Łódzkiej na miejscowy cmentarz prawosławny.

= (s) **Tania sprzedaż.** W domu przy ulicy Andrzeja nr. 3 w dniach 4, 5 i 6 maja r. b. urządzony będzie „bazar“ na rzecz „Kółka wpisów dla szkół średnich“.

Prócz tego urządzone będą kosze szczęścia.

Wejście bezpłatne.

„Bazar“ trwać będzie tylko trzy dni.

= (s) **Podwieczorek w progimnazjum.** W 4 klasowym progimnazjum prywatnym żeńskim E. Kwala przy ulicy Zawadzkiej nr. 24 dziś o godz. 4 i pół p. p. odbędzie się wieczorek muzyczny - dramatyczny; program składający się z dwóch jednoaktówek, deklamacji i t. p. wykonają uczennice wspomnianego progimnazjum.

= (ki) **Przedstawienie amatorskie.** Dn. 29 b. m. odbędzie się w teatrze Popularnym, przedstawienie na rzecz niezamożnych uczennic 7-10 klasowej pensji p. Janiny Tymienieckiej.

Na program złożą się: 1. „Posłana jedyna“ - komedia w 1 akcie „Posłana jedyna“ - Fredry i „Okreśne“, sztuka w dwóch aktach z tańcami i śpiewami Józefa Korzeniowskiego. Próby odbywają się pod kierunkiem p. Tadeusza Orłowskiego.

Bilety, których pozostała mała za ledwie ilość, są do nabycia codziennie w kancelarii wyżej wymienionej pensji przy ul. Widzewskiej nr. 40, w dniu zaś przedstawienia w kasie teatru.

Nie wątpimy, iż publiczność poprzezze wszechmiar sympatyczny cel i szczerze zapełni widownie teatru Popularnego.

= (r) **Z teatru „Casino“.** Za zastępę dyrekcji teatru „Casino“ pociążyć należy, że panna Dewizy popierania przemysłu krajowego, zakupiła obecnie przesłany obraz p. t. „Niebezpieczny kochanek“ — odegrany i wykonany w Warszawie!

Dramat ten napisała z zwykłym talentem znakomita autorka nasza Gabriela Zapolska, rolę głównie odtworzyli najwybitniejsi artyści polscy: Kazimierz Kamiński, p. Lubicz-Sarnowska i Irena Horwatt.

Treść dramatu, osnuta na tle wypadków życia współczesnego w Warszawie, zawiera wiele scen prawdziwie efektownych i głębokie sprawa wrażeń.

Warszawski andrus-bandyta znalazł w p. Kamińskim wspaniałego wykonawcę, z niezwykłym artystem wywiązała się też ze swej roli jego partnerka p. Lubicz-Sarnowska.

Ciekawy ten obraz — zakupiony przez „Casino“ na wyłączną własność — demonstrowany będzie do piątku przyszłego tygodnia.

= (r) **Teatr „Odeon“.** Program teatru kinematograficznego „Odeon“, zwykle bardzo starannie i ciekawie układany, występuje dziś z szeregiem nowych sensacyjnych obrazów.

Demonstrowany między innymi dramat w 3 częściach p. t. „Szesnaście lat“ zastępuje na wyróżnienie tak ze względu na treść niezwykle zajmującą, jak i na wielce artystyczne wykonanie.

W bieżącym programie jest również wielce aktualne własne zdjęcie ze strasznej katastrofy przy ul. Widzewskiej ze wszystkimi wstrząsającymi szczegółami.

= (r) **Varieté „Colosseum“.** Już tylko przez cztery dni dawać będzie przedstawienia w sali zimowej.

Z dniem 1 maja kabaret przenosi się do wspaniałego urządzonego ogrodu (wejście od Cegielnianej 16) i występuje z niebywałym w Łodzi doborem wszechświatowych atrakcji.

Ostatnie zatem cztery dni publiczność może śmiać i okłaskiwać doskonałego komika polskiego p. Redena, który mimo pogroźki przyjął Millera

śpiewa w dalszym ciągu własne kuplety o bohaterach z Mikołajewskiej.

Dzielnicy komik nie traci na humorze nawet wobec wytoczonej mu przez nich sprawy sądowej.

= (a) **Znalezione dokumenty.** Naczelnik poczty i telegrafu przestąpił do wydziału śledczego następującą dokumenty znalezione w skrynkach pocztowych:

Paszporty: Antoniego Wawrzyńkiewicza, Mendla Rozenfelda, Chalmara Mordki Chusteckiego, Suchiera-Beniamina Auerbacha, Juliusza Fridlera, bilety wojskowe: Antoniego Wawrzyńkiewicza i Franciszka Pawłowskiego, świadectwo o śmierci Katarzyny Rosiak, z domu Mankowskiej, świadectwo urodzenia Juliana Fridlera i Franciszki Mikołajczyk, książeczkę oszczędnościową na imię Estery Mniewskiej, bilety legitymacyjne, wydane zamiast paszportów na imię Marjanny Ptucieniczak, Kazimierzy Sliwczyskiej, Franciszka Grelia, Jana Dutkiewicza, różne pokwitowania z odbioru pieniędzy, rozmaite listy pisane po polsku, bilety wizytowe, fotografie itp.

= (h) **Rewizje w pokojach umeblowanych.** Nocy dzisiejszej policja dokonała rewizji w pokojach umeblowanych W. Szulca przy ul. Zielonej nr. 12. Przeglądano przepisy lokatorów i książki meldunkowe; nikogo nie aresztowano.

WYPADKI W ŁODZI

= (a) **Aresztowanie rabusia.** Przed kilku dniami na ul. Aleksandrowskiej, obok domu nr. 82, na przechodzącego Wolfa Rozenblatta, zamieszkałego przy ulicy Złotowskiej nr. 64, napadło pięciu drabów, rządzając pieniądze; R. mając przy sobie ukryte w bucie 58 rb., wydania pieniędzy im odmówił. Wówczas rabusie powalili go na ziemię i, obrewidowawszy, zrabowali srebrny zegarek z dewizką, oraz laskę ze srebrną gałką, poczem, mszcząc się za doznany zawód, zadali mu nożem dość ciężką ranę w plecy i bezkarnie zbiegli.

Obecnie agenci wydziału śledczego otrzymali wiadomość, że w napadzie tym brał udział znany policji opryszek Józef Augustyniak, ukrywający się dłuższy czas w domu nr. 3 przy ulicy Staraka. Zarządzono obławę i A. ujęto.

Wzięty w krzyżowy ogień pytań, Augustyniak, przyznał się do rabunku i wskazał, gdzie ukrył zrabowaną laskę.

= (a) **Aresztowanie złodzieja.** Gnedaj z mieszkania Rachli Łai Biederman przy ul. Pieprzowej nr. 8, niezłapani złodzieje skradli różne rzeczy. Przeprowadzone śledztwo stwierdziło, że kradzieży tej dokonał Wojciech Rutkowski, którego też aresztowano i odebrano od niego część skradzionych rzeczy.

= (p) **Żebrak nożowico.** Wczoraj przed południem na Nowym Rynku między żebrakami wynika kłótnia a następnie bójka, w czasie której jeden z żebraków, 22 letni Jan Sułkowski, został uderzony nożem i odniósł okaleczenie lewej ręki.

= (p) **Przejechanie.** Wczoraj przed południem przy ulicy Rozwadowskiej nr. 13 dziesięcioletnia Ita Kocherman, córka fabrykanta, dostała się pod dorożkę, ulegając ogólnemu potłuczeniu i okaleczeniu nóg.

= (a) **Strze lanina na ulicy.** Wczoraj o godz. 8 i pół wiecz. mieszkańcy ulic Franciszkańskiej i Smugowej zaalarmowani zostali hukiem wystrzałów rewolwerowych. Przerażeni przechodnie zaczęli uciekać i kryć się gdzie kto mógł. Kiedy minął pierwszy pochłoch smielci, chcąc zbadać przyczynę strzałów, powychodzili na ulicę i spojrzeli dwóch młodych ludzi, uciekających w kierunku ul. Brzezińskiej, a za nimi jadącego dorożką agenta policyjnego z mauzerem w rękę.

Uciekający co chwila stawali i strzelali w kierunku ścigającego ich agenta, na co ten odpowiadał również strzałami. Uciekający skręcili w ulicę Brzezińską, strzelając ciągle. Agent nie przestawał ich ścigać, lecz wreszcie z powodu gęsto padających strzałów, zmuszony był zaniechać pościgu.

Odnosne władze prowadzą energiczne śledztwo.

= (h) **Szantażyści.** Przed kilku tygodniami, w parku kolejowym przy ul. Działnej, ograbił Kazimierza Gregorczyka, któremu zabrano 900 rb. Gregorczyka ograbił niejaki Włodzi-

mierz Mitlas, który obcał Gregorczykowi, że za pośrednictwem jego otrzyma roboty miejskie, lecz musi złożyć kaucję w sumie 900 rb. Gdy Gregorczyk przyszedł do parku, odczytał go Mitlas z współnikami i zrabował mu przyniesione pieniądze.

W jakiś czas potem Mitlasa aresztowano w jednym z domów przy ul. Rokicińskiej, a sprawę skierowano do sędziego śledczego 3-go rewiru. Z przeprowadzonego śledztwa okazuje się, że Mitlas z współnikami ograbił w taki sam sposób niejakię Haronacaryka przy ul. Węglowej i że w Łodzi istnieje banda szantażyistów i oszustów, którzy obiecują pośredniczyć w różnych sprawach, dotyczących przedsiębiorstw miejskich, a później grabią łatwowiernych.

= (p) **Nożem.** Wczoraj przed południem przy ulicy Zawadzkiej nr. 8 na Bałutach, Wojciech Kotliński, lat 23, tkacz, został napadnięty przez nieznanego łotra, który mu zadał nożem rany w plecy i w nos.

= (p) **Zakończono zabawę.** Przy ulicy Konstantynowskiej nr. 14, jakiś osobnik nieznanego nazwiska, lat około 30, został pobity dotkliwie i wyrzucony z restauracji na podwórko.

W stanie nieprzytomnym z pijaństwa, całego potłuczonego, odstawiono do II cyrkuła.

= (a) **Niesumienny uczeń.** Właściciel zakładu fryzjerskiego przy ul. Widzewskiej nr. 248, Jan Zmorzki, zawiadomił policję, że uczeń jego Roman Grabowski, korzystając z jego nieobecności, skradł wszystkie przyrządy fryzjerskie i zbiegł. Policja wyszukała poszukiwanego i G. ujęła w chwili, gdy chciał spieniężyć skradzione rzeczy.

Niesumiennego pracownika osadzono w więzieniu.

ZAMIEJSCOWA

= (x) **Zmiany służbowe.** Komisarz do spraw włościańskich powiatu będzińskiego, Jegorow przeniesiony został na takie stanowisko do powiatu piotrkowskiego.

= (z) **Luźnia zgierska** urzęduje jutro koncert popularny dla dzieci i młodzieży szkolnej.

= (z) **Walka z ospą.** W dniu 1 maja, felczer powiatowy St. Lenartowicz rozpocznie szczepienie ospy ochronnej w osadach i wioskach w powiecie łódzkim.

Stanownie do sporządzonych list szczepienia ospy podlegnie kilka tysięcy osób — dorosłych i dzieci. Szczepienie przeciągnie się do 1 lipca.

= (h) **Rewizje i aresztowania w Pabjanicach.** Nocy dzisiejszej w Pabjanicach dokonano licznych rewizji i aresztowano około 30 osób, niemal wyłącznie ze sfer robotniczych.

= (z) **Z Piotrkowa.** W dniu 2 maja r. b. w sali Towarzystwa rolniczego przy ulicy Kaliskiej nr. 30 w Piotrkowie odbędzie się zebranie przewodniczących w kółkach rolniczych, na którym omawiana będzie sprawa działalności instruktora kółek.

Stanowisko instruktora kółek rolniczych w okręgu piotrkowskim, w skład którego wchodzi i powiat łódzki, objął w dniu 17 b. m. p. Stefan Drab wychowaniec szkoły sobieszczyńskiej.

Zadaniem instruktora ma być przede wszystkim zakładanie, możliwie przy każdym kółku rolniczym polek doświadczalnych z nawozami sztucznymi pod okopowe jak kartofle, buraki i t. p. i pod zasiew owsa.

= (n) **Napad bandycki.** Wczoraj, około godziny 10-ej wieczorem, na drodze, prowadzącej z Kuluszek do Brzezin, trzech nieznanymi bandytów dokonano śmiałego napadu na bryczkę, wiozącą pasażerów ze stacji Kuluszki do Brzezin. Kiedy podróżni dojeżdżali do zagajnika, nagle z zarośli wyskoczyło trzech rabusiów, którzy zatrzymawszy konie, przystąpili do rewizji pasażerów.

Przerażeni podróżni pozwolili bandydom działać bez oporu; bandyci zaś nie tracąc wiele czasu, zabrali wszystko, co kto miał przy sobie i zbiegli. Ogółem bandyci zabrali około stu rubli.

Po przyjeździe do Brzezin woźnica niezwłocznie zawiadomił o wypadku policję brzezińską, która natychmiast zarządziła pościg za bandytami, jak dotychczas jednak pościg nie dał pożądanego wyniku. Aresztowano wprawdzie jednego włościanina, którego mimo spóźnionej pory przyłapano w mieszka-

W niedzielę, d. 28 b. m. o godzinie 12-ej w południe na cmentarzu żydowskim odbędzie się nabożeństwo żałobne i odsłonięcie pomnika

b. p. Flory Weinreichówny

o czym zawiadamiają

Rodzice.

niu, tłumaczy się on jednak tem, że się opóźnił z opróżnianiem koni i dlatego zastano go nie rozebrany.
Czy właścian brał udział w napażcie stwierdzić na razie trudno, przypuszczając jednak można, że będzie on wkrótce wypuszczony na wolność.

Ze sceny estrady.
Teatr Popularny.
Ostatnie cztery przedstawienia w bieżącym sezonie.
Z kancelarii teatru Popularnego komunikują nam, co następuje:
Dziś, wieczorem, po raz pierwszy ukaza się najnowsza sztuka w 4 aktach, p. l. „Samson i Dalilla”, z występem St. Wysockiej, znak. art. teatru krakowskiego.

Jutro, po południu o godzinie 3-ej, „Nadzieja”, sztuka w 4-ach aktach Heyermansa, z p. Wysocką, wieczorem zaś po raz drugi „Samson i Dalilla”.
We wtorek, ostatnie przedstawienie w tym sezonie na dochód artystów teatru Popularnego, z występem St. Wysockiej, odegrana będzie wspaniała tragedia w 5-ciu aktach, 7 odsł. „Judyta i Holofernes” Hebla.

Koncert chóru.
Dziś, w sali Koncertowej, ostatni w tym sezonie wielki koncert wokalny — gościna wszechświatowej sławy chóru pod dyr. Aleksandra Archangielskiego.
Program koncertu — bogaty i urozmaicony.
Początek o godzinie 8-ej i pół wieczorem.

Katastrofa budowlana.
Rozkopywanie gruzów trwa w dalszym ciągu pod osobistym kierunkiem starszego budowniczego miejskiego p. Romualda Milera. Wczoraj praca ta trwała do godziny 12 w nocy. Ponieważ dotychczas nikt się nie zgłosił z robotników ani też ich rodzin, zachodzi przypuszczenie, że pod gruzami już nie ma więcej ofiar. Napewno jednak powiadzieć nic nie można.
Dziś roboty przy odkopywaniu gruzów, rozpoczęto o godzinie 6 rano, które trwają bez przerwy. Dokopano się już do fundamentów. O godzinie 11 i pół rano, na miejsce katastrofy przybyła specjalna komisja budowlana z prezydentem miasta p. Pieńkowskim na czele, w celu zbadania przyczyn katastrofy, jak również dobroci materiałów, użytych do budowy. Z powodu tego, że jeszcze nie usunęto wszystkich gruzów komisja nie orzec nie mogła, zabrano tylko próbki cegły, wapna oraz piasku, używanych do budowy.
Co do ofiar, odwiezionych do szpitala, jak się dowiadujemy stan żona Teofila Wojciechowskiego jest nadzwyczaj ciężki i zachodzi obawa o jego życie, stan pozostałych jest zadawalający. Nazwiska robotnika, zwłoki którego wydobyto pierwsze, dotychczas jeszcze nie stwierdzono. Pogrzeb ofiar katastrofy ma się odbyć jutro.

Kronika sądowa.
Przygody chorej.
W dn. 19 stycznia roku 1910 rewizyowy Sądowski otrzymał zawiadomienie, iż na Pasażu Szulca nr. 50 przywieziono w dorozce jakąś kobietę i pozostawiono ją na chodniku.

Rewirowy udał się pod wskazanym adresem i, rzeczywiście, znalazł tam chorą kobietę nazwiskiem Stefania Krakowiakowa. Chorą odesłano do cyrkułu, dokąd wezwano lekarza Pogotowia, który zawiózł ją następnie do szpitala Aleksandra, gdzie chora zmarła dn. 22 stycznia.
Jak wykazało przeprowadzone śledztwo, Krakowiakowa pozostawiona została na ulicy już po wypisaniu się ze szpitala Czerwonego Krzyża. Nastąpiło to z rozporządzenia ordynatora szpitala, dr. Arkadiusza Sołowiejczyka, a wywieźli ją dwaj służący szpitalni: Józef Basiński i Franciszek Grodzki, którym to kazal uczynić dozorca szpitalny, Teofil Golachowski.

Basiński i Grodzki zeznali następnie iż jeszcze w d. 18 stycznia odwieźli chorą na ul. Leszno nr. 14, lecz, ponieważ okazało się, iż jest tam pusty plac, przywieźli chorą z powrotem do szpitala.
Następnego dnia Golachowski znowu kazal wywieźć chorą ze szpitala, lecz tym razem na Pasaż Szulca nr. 50, gdzie jakoby mieszkała jej rodzina. Tymczasem w domu tym nikt nie chciał przyjąć Krakowiakowej, więc znowu ją z powrotem przywieziono do szpitala, lecz Golachowski nie chciał jej przyjąć i kazal pozostawić ją na ulicy, co też Basiński i Grodzki uczynili.

Na zasadzie powyższego ordynator szpitala Czerwonego Krzyża, dr. Arkadiusz Sołowiejczyk, dozorca szpitalny, Teofil Golachowski, oraz dwaj służący szpitalni, Józef Basiński i Franciszek Grodzki zostali oddani pod sąd z artykułu 1516 kod. kar.
Ani na śledztwie, ani w sądzie oskarżenia nie przyznali się do winy. Dr. Sołowiejczyk twierdził, że Krakowiakowa była umyślowo chorą i pozostawienie ją w szpitalu groziło niebezpieczeństwem dla pozostałych chorych.

Gdyby w szpitalu Czerwonego Krzyża znajdował się oddział dla obłąkanych, toby ją w nim umieszczono. Teofil Golachowski tłumaczył się, że kazal odwieźć chorą do mieszkania krewnych jej na ul. Leszno nr. 14. Basiński zaś i Grodzki twierdzili kategorycznie, że pozostawili chorą na ulicy z polecenia Golachowskiego.
W sprawie tej, która wywołała duże zainteresowanie w tutejszym świecie lekarskim, stawali jako eksperci, pp. dr. Breutigam, Jelnicki i Pański.
Świadek wezwano sędmiu, Dr. Sołowiejczyka bronił adw. prz. St. Skrudziński, Golachowskiego — adw. prz. Józef Łaski, a Basińskiego i Grodzkiego adw. prz. A. Askanas.

Sąd okręgowy po dłuższej naradzie uznał winę dr. Sołowiejczyka, Basińskiego i Grodzkiego za niedowiedzioną i uwolnił ich od wszelkiej odpowiedzialności; Golachowski skazany został na 7 dni aresztu.

Sprawa hr. Bohdana Ronikiera.
Posiedzenie piąte.
Posiedzenie rozpoczęło o godzinie 11 m. 30 rano.
Pierwszy zeznaje adw. przys. Papiński.
Świadek oświadcza, iż wkrótce po zabójstwie otrzymał od Strzeleckiego list, a przypuszczając, iż wobec nieokreślonej daty list ten nie ma znaczenia dla sprawy, oddał go malce podsądnemu.
Na żądanie adw. Korwina-Piotrowskiego świadek wyjaśnia, jaką rolę w sprawie odegrał Lebanowski.
Okazuje się, że Lebanowski wyłudził tylko od hr. Ronikierowej 50 rub. na poszukiwania.

Następnie zeznaje agent wydziału śledczego Sulecki.

Świadek opowiada szczegółowo o rewizji w Łuszczowie.
Zabrano tylko te papiery, które miały związek ze zbrodnią. Pocztywki, pisanej ręką zabójcy Stasia, ani też bileków kolejowych nie znaleziono.
Trzeci z kolei świadek, naczelnik wydziału śledczego, p. Kowalik potwierdza zeznanie, dane u sędziego śledczego. Świadek oznajmia, że p. Bronisław Chrzanowski obiecał znaczną sumę za wykrycie zabójcy i ofiarowywał pieniądze na prowadzenie śledztwa. Pieniądzy tych świadek nie przyjął.
Badany przez świadka zaraz po zabójstwie Zawadzki początkowo twierdził, iż pokoje wynajął zamordowany w przeddzień zabójstwa, gdy przedstawiono mu kwity, dowodzące, iż pokoje były wynajęte wcześniej, zeznał, że ów młodzieniec wynajął je w lutym.

Po przerwie pierwszy zeznał Siemiński. Świadek mówi o stosunkach Marty Zawadzkiej po niejakiegoś Dąbrowskiego i Więckowskiego. Świadek widział mężczyznę, który był w pokojach Zawadzkiego; był on wysoki, barczysty, daleko wyższy od Więckowskiego, miał podniesiony kołnierz u marynarki.
Zona Zawadzkiego, Marta, zeznaje iż po aresztowaniu męża, pokojami za rządził Dąbrowski. Mąż jej stale kłócił się z Dąbrowskim i po wyjściu z więzienia, wyrzucił go. Więckowski przychodził do niej podczas nieobecności męża, ale stale tam nie mieszkał.

Syn Zawadzkiego, Henryk, zeznaje, iż we czwartek, poleciał mu Siemiński wrzucić pocztówkę do jakiejś pani w Łodzi.
Ostatnia na wczorajszym posiedzeniu składała zeznanie żona podsądnego, hrabina Ronikier.

Hrabina stwierdza, iż po aresztowaniu jej męża zwrócił się do niej niejaki Kamieniec, mówiąc, iż może wyszukać tę osobę, która razem z hr. Ronikierem jechała z Lublina do Warszawy.
Świadek zeznaje dalej, że mąż jej rzeczywiście pożyzył w lutym, albo w marcu s. p. Stasiowi 100 rb. Stas prosił o pożyczkę osobiście, a nie listownie.

W ostatnich czasach przed zabójstwem — oświadcza hrabina — otrzymałam od Stasia list i pocztówkę, adresowane do mnie; w listach tych Stas nikiogo do Warszawy nie wzywał.
W ów fatalny dzień mąż mój przyjechał do Łuszczowa, jak zwykle, około godz. 5 rano; miał na sobie wtedy granatowe palto, w którym wyjechał z domu; tego palta (świadekowi pokazują jasne palto podsądnego) mąż nigdy prawie nie używał i wtedy też ze sobą nie zabrał; przywiózł mi wtedy ceratę.
Przykro mi bardzo mówić o naszych stosunkach rodzinnych, ale muszę to uczynić, ponieważ wymaga tego wyświeślenie sprawy. Brat mój, Jan często skarżył się, iż ojciec nie chce podzielić majątku; chciał nawet kiedyś emigrować. Potwierdzam zeznanie moje, złożone przed sędzią śledczym, iż Stas czuł się bardzo nieszczęśliwym. Zalił się często przed matką, iż nie jest zadowolony z życia.

Mawiał, iż w razie śmierci matki pozbawiłby się życia, ponieważ z ojcem żyć nie może. Ojciec robił wszystko, aby nie dopuścić do serdecznych stosunków między nami a Stasiem. A my oboje z mężem bardzo Stasia kochaliśmy.
Dalszy ciąg rozpraw dziś o g. 11.

Wojsko kwaterujące tam ściga do wsi Nagale.

Pożar fabryki.
Aleksandrowsk, 26 kwietnia. — Spalona się fabryka maszyn rolniczych Zieglera. Straty wynoszą przeszło 100,000 rubli.

Dezerterja.
Tangidż, 26 kwietnia. Tabor szeryfów w sile 175 ludzi, kwaterujący w Arbua pod dowództwem kapitana Vari, dezertował z bronią i końmi, kierując się na północ.

Odradzające się wrzenie.
Tebryz, 26 (4) — Dostawiono tu rozbójnika ardebińskiego Junusa, który na jednym posiedzeniu zastrzelił 9 osób. W tych dniach ma on być stracony.
Aresztowano sprzymierzeńca Satarchana, Bazar-basze, u którego znaleziono zapas broni i ładunków.
Ministerjum wojny zapytało władze miejscowe, jakimi siłami rozporządzają załogi perska i rosyjska w Tebryzie.
Według pogłosek szachsewani sprzedają stada i nabywają broń dostarczaną w częściach składowych, jakoby dla Rosji.

Dardanele.
Konstantynopol, 26 kwietnia. — Jak dotychczas nie powzięto jeszcze żadnego postanowienia co do otworzenia Dardanelów. Porta jednak oświadczyła gotowość natychmiastowego otwarcia cieśniny, jeżeli flota włoska odplynie tak daleko, żeby nie była groźbą dla Dardanelów.

Telegramy własne

„Now. Kurjera Łódzkiego“

Wieś przedhistoryczna.
Berlin, 27 (4) — W dobrach Elisenhofji pod Ruerstenwalde natrafiono przy rozkopywaniu pagórka na ślady ws przedhistorycznej, istniejącej w temi miejscu prawdopodobnie przed 2800 laty. Obok palenisk i kości ludzkich, oraz naczyń glinianych, znaleziono także wiele kłów i pazurów wilczych i niedźwiedzi.

Bombardowanie Dardanelów.
Rzym, 26 kwietnia. — „Tribuna“ donosi, że skutki bombardowania Dardanelów były o wiele poważniejsze, niż rząd turecki przyznaje, albowiem około 600 żołnierzy tureckich zostało zranionych.

„Giornale di Italia“ donosi, że w bombardowaniu Dardanelów brał, wprawdzie bez żadnego zamiaru, udział jeden okręt grecki.

Bonnot mordercą.
Paryż, 26 kwietnia. — Policji udało się stwierdzić już z całą stanowczością, że mordercą wiceszefa paryskiej policji bezpieczeństwa był rzeczywiście Bonnot, o czem zresztą świadczą dakteloskopiczne doświadczenia ze śladami pozostawionymi przez bandytę. Prezydent ministrów Poincaré odwiedził zranionego inspektora policji Colmara i zawiadomił go, że otrzyma krzyż legji honorowej.

Ofiary strasznej katastrofy.
Nowy Jork, 26 kwietnia. — Podług ostatnich oficjalnych wykazów, z 2,206 osób, które znajdowały się na „Titanicu“ ocalono tylko 703 osoby.

D-r medycyny
Władysław Hertzberg
ordynuje od 1-go Maja w marjenbadzie
Haus „Schwarzer Adler“.
2007—12—1

Pensjonat „HYGIENA“
Ruda Pabjanicka
polecia duże pokoje słoneczne w wielkim lesie.
Specjalny pawilon dla dzieci, telefon, kąpiele.
Z szacunkiem
Zarząd „HYGIENY“.

TELEGRAMY.
Tel. Ag. Pet.
Zagadkowy przemieierca.
Rostów n. D., 26 kwietnia. Buchalter kasy rządowej Nikołajew, który skradł rb. 150,000, zjawil się dobrowolnie u sędziego śledczego, pieniądze jednak nie zwrócił i odmówił wskazania, gdzie się one znajdują.
Turcy w Persji.
Choj, 26 kwietnia. — Dżabir pasza z Mowani wyjechał do Suldżu. Na spotkanie jego wyjechał z Suldżulu konsul turecki. W okręgu suldzukim turcy wydałi dodatkowe prawa podatkowe.

Dostać można we wszystkich aptekach. Oryginalne pudełka opatrzone są różową banderolą z podpisem:

Syndyk tymczasowy

Masy upadłości Judeta Kamienieckiego.

Na zasadzie art. 502 Kod. Handl. wzywa wierzycieli tejże masy, ażeby w terminie 40-dniowym stawili się osobiście lub przez pełnomocników w kancelarii jego w Warszawie przy ul. Żorawiej № 42 między godz. 8—5 po poł. i oświadczyli z jakiego tytułu i na jaką sumę są wierzycielami upadłości i aby dowody należności swojej złożyli na ręce Syndyka lub oddali na przechowanie do kancelarii Sądu Handlowego (Długa № 7) w Warszawie.

Na zasadzie art. 508 Kod. Handl. sprawdzanie wiarygodności odbywać się będzie w kancelarii Wydziału Upadłościowego Sądu Handlowego w obecności Sędziego Komisarza i Syndyka masy w następujących terminach: 28 Maja/10 Czerwca, 31 Maja 13 Czerwca i 5/18 Czerwca 1912 r. o godz. 12-iej w poł.

Warszawa d. 7/20 Kwieśnia 1912 r. Syndyk Tymczasowy Jan Nowicki Adwokat Przysięgły.

!! Ostatnia Nowość !!

PERFUMY, WODY KWIATOWE!
PETRONIUS,
CAMOMILLE,
ROYAL CARNATIONE,
COEUR DE JEANNETTE,
VIOLETTE MERVEILLE,
KWIAT LIPY

poleca Towarz. Akcyj. K. Ermans & Co w Moskwie.

Znana chioman tka wroźka
D. Zonand
Ul. Główna 46 m. 7.
I-sze piętro, odgaduje życie każdego człowieka, przeszłość i przyszłość, udziela rad i wskazówek. Przyjmuje codziennie od g. 10 r. do 10 w.

ŻĄDANIE BEZWARUNKOWO
AMERYKAŃSKIEJ OWSIANKI HERCULO

Ważne dla dam! Specjalny.

Damski krawiec I. Kac, który praktykował kilka lat zagranicą, powrócił do Łodzi i mieszka przy ulicy Konstantynawskiej 6 m. 28. Przyjmuje różne damskie obstalunki, które wykonuje podług najnowszych fasonów w jak najkrótszym czasie. Ceny umiarkowane 2125-6-1

Apteka W. Danieleckiego Łódź, Piotrkowska 130.

Z powodu wyjazdu do wynajęcia
od 1 lipca mieszkanie składające się z 5 pokoiów, pokoju słuźbowego i kuchni z wszelkimi wygodami, elektrycznym oświetleniem, kuchnią gazową; na żądanie może być również telefon; tam też do sprzedania lodownia, tanio i w dobrym stanie; całkowite nowe urządzenie sypialni, stołowego pokoju, gabinetu, dziecinnego, kuchni, i inne drobiazgi. Obejrzeć można codziennie od 3-7 po południu. Dzielnia 47 m. 33 2379-1

Apteka W. Danieleckiego Łódź, Piotrkowska 130.

Oryginalne pu delka pigulek Cauvin'a, nie pattrzone są pismbą komerowa. r. 1267-12-

ZOPOT
Sopoty. Nowootworzony elegacko urządony pensjonat polski, Goplana, odpowiadający nowoczesnym wymaganiom. — Kuchnia wykwińska, potrzebującym dyetetyczna. Warszawa. Mokołowska ul. 65 telef. 160-28, S. Olszewska. —

Inżynier R. Puciata
BUDOWNICZY i technik ubezpieczeń. Wykonuje wszelkie projekty plany sporządza i szacunki budowl i prowadzi dozór budowlany tak w Łodzi jako też i w innych miejscowościach. Biuro w Łodzi—Konstantynowska 47 w Warszawie—Nowomiejska 9 1060-5-1

Ciechocinek
Nagrozone na I-iej wystawie zdrojowej Sanatorium dla dzieci (do lat 15) **D-RO MARGULESA.** Wiadomość w Warszawie. Długa Nr. 26 tel. 76-84.

Okazyjnie do sprzedania obrazy olejne, przedstawiające epizody z **BALLADYNY** pedzła artysty-malarza 4. p. Edwarda Grajnera. Wiadomość ul. Zachodnia 31 m. 6.

Adwokat Karol Sapiński Szkolna 23. 5--9 wieczór.

PISARZ S. Weintraub, Łódź, Południowa 6 Wyrabia do różnych instytucji rządowych apelacje, prośby i t. p. r1945130

Poszukuje się stałych odbierców na świeżo **kurze jajka.** Zgłoszenia reflektantów uprasza się nadsyłać pod „A A C”. Przynsucha. gub. radomskiej „Poste restante”. r2150-3

„OLSZYŃKA” Place do sprzedania przy Zgierskiej szosie naprzeciwko budującego się szpitala dla umysłowo chorych od ostatniego przystanku przed remizą tramwajową 8 minuty drogi. Wiadomość w Łodzi ul. Skwerowa № 1 m. 5 od g. 1-2 i od 6-8.

Zaginęła karta od paszportu, Z wydana z fabryki Piltzera, na imię Balbiny Wałęska. 2388-1

Dr. S. Sznitkino ul. Średnia nr. 2. Kosmetyka lekarska (piegi, przyszcze, włosy etc), choroby skórne, weneryczne i moczopięciowe. Przyjmuje od 8—2 po poł. i od 4 1/2 do 9 wiecz. damy od 4 1/2 do 6 po poł.

Dr. E. Szyldkro Akuszerya i choroby kobiece Zachodnia 36 m. 7 także wejście z Piotrkowskiej 3 (Hotel Polski) Godz. przyj. 10 1/2—12 rano i 4 1/2—7 po

Dr. med. W. KOTZIN ul. Piotrkowska 71. Choroby serca i płuc przyjmuje od 10—11, od 4—6 po poł. Telefon nr. 21-19. 2388 10 1

Dr. Eugenia Kerer-Gerszuni Choroby kobiece. **Ulica Piotrkowska 121** przyjmuje od 3 do 6 po p. W niedzielę od godziny 9 do 12 rano. Telef. 18-07 r1128 0 0

Dr. med. Z. Golc choroby skórne i wener. ul. Mikołajowska № 6 Telefonu № 2060. Godz. przyjeo od 9 do 12 i od 4 i po do 7 i pół w. w Niedziela i święta od 9 do 12 i pół. r876 10-

Dr. L. Prybulski powrócił. Choroby skórne, włosów, (kosmetyka lekarska) weneryczne, moczopięciowe i niemocy pęciowej. Leczenie syphilisu Salvarsanem „Ehrlich-Hata 606” wśród-żylnie. Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym, ulica. **POŁUDNIOWA № 2.** Przyjmuje chorych od 8—1 rano i od 4—6 po poł. panie od 5—6 po poł. Dla pań osobna poczekalnia.

Dr. REJT Średnia 5. Sp.: Choroby skórne, weneryczne, kosmetyka lekarska. Leczenie Syphilisu Salvarsanem „ERLICH-HATA 606” wśród-żylnie. Leczenie elektrycznością (elektrozizem) i masażem wibracyjnym. Dla pań osobna poczekalnia. Godziny przyjeo: od 8—1 rano i od 4—8 wiecz. W niedzielę i święta 9—2 po p.

Dr. L. Klaczkin Konstantynowska 11. Syphilis, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych. Przyjmuje pod 8—1 rano i od 5—8 wiecz. dla pań od 4—5 po południu. 7113-0

Nowość!! Tylko za rb. 2 k. 90 Nowość!!
ZEGAREK—imitacja—ZŁOTO
Zegarek wykwiński z prawdziwego Szwajcarskiego złota „imitacja złoto” nie odróżnia się niczym od prawdziwego złota 56-iej próby; bardzo płaski nie o wiele grubszy od srebrnego rubla z pięknym grawerowaniem. Oprócz piękności zegarek ten jest z najlepszej konstrukcji genewskiej fabryki znanej marki „PROPHETE” Iszy gatunek nakreconie „REMONTOR” raz na 36 godzin, wyregulowany do jednej minuty z pism. poręczeniem na 6 lat. Cena zegarka samiat Rb. 12 tylko rb. 2 kop 90, dwa zegarki rb. 5 kop. 50 Taki sam zegarek kryty z 3ma kopertami również bardzo płaski Rb. 3 kop. 85 Celem rozpowszechnienia firmy dodaje się do każdego zegarka zupełnie bezpłatnie 1) Dewizka z srawje. złota pojedyncza lub podwójna panc wyrobu 2) Birek oryginalny. 3) Mundstak (cygaretkowa) z pięknego zagranicznego wyrobu 4) ładnymi widokami i woreczek samosowy do zegarka. Wysyłam za załączeniem pocztowem i bez zadatku Adresownie FIRMA HANDLOWA Sz. SZMULEWICZ WARSZAWA, WALICOW № 6 oddz 3 Bes RYZYKA Nie podobać się zegarek przyjmuje się z powrotem i pieniądze zwraca się bez trudności Za dobroć zegarków i sumienne wykonanie obstalunków firma posiada nadstowo dziesięciu listów P S Za przesyłkę i opak dolicza się od jednego do 3 zegarków 45 kop UWAGA Zegarek damski wraz z kompletem stosoway do damsk zegarka rb 3 kop 80 r2149-2-1

DYREKCJA
Piotrkowskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego.
Stosownie do art. 22 Ustawy Towarzystwa podaje do powszechnej wiadomości, że wymienione niżej osoby zgłosiły się do Dyrekcji z żądaniem przyznania im pożyczek na ich nieruchomości:
położonych w Bałutach-Nowych;
Nr. 1686|101 Frydrych-Wilhelm i Talita małż. Flamang . . . rb. 12000
Nr. 16823|712 Joanna i Jenta m. Dzwulęcy, oraz Iock-Majer m. Lewkowiez . . . . . rb. 5000.
położonych w Radogoszczu:
Nr. 103274|333 Ernestyna Szreter . . . rb. 3000
położonych w Pabjanicach:
Nr. 582|609ª Antoni i Józefa małż. Pawlicy rb. 4000
Nr. 638|1400 Gustaw Preiss . . . . . rb. 25000
Wszelkie zarzuty przeciwko żądanym pożyczkom winny być złożone Dyrekcji przez osoby zainteresowane w przeciągu dni 14-tu od daty podania niniejszego ogłoszenia.

Precz z cerowaniem!
Pracę, czas i pieniądze zaoszczędza ten, kto kupuje **pończochy i skarpetki w nowo-otworzonym składzie** przy ul. Piotrkowskiej № 82 m. 11. Tamże ubranka trykotowe wszelkiego rodzaju.
Precz z cerowaniem!

Światłolecznicy i Roentgenowski INSTYTUT D-RA S. KANTORA,

Specjaliści chorób skórnych, włosów, wenerycznych i moczopięciowych
ulica Krótka № 4. Telefonu № 19-41. 172 0 0

Leczenie promieniami Roentgena, światłem Finsena i kwarcowym (choroby skóry i wypadanie włosów), prądami wysokiego napięcia (świeżba, hemoroidy) elektrolity (radykałne usuwanie szpecących włosów), masaż wibracyjny i pneumatyczny podług prof. Zabłudowskiego (niemiec piciowa), kaustyka, usuwanie brodawek, Endo i cystoskopia (oświetlanie organów moczopięciowych), Elektryczne świetlne kąpiele i gorące powiatrze. Leczenie syphilisu „Enrich-Hata 606”.
Przyjmuje od 8 — 2 i od 6—9, dla pań od 5 — 6; osobna poczekalnia.

SPRZEDANO MILJONY SŁOIKÓW.

PIĘKNOŚĆ I MŁODOŚĆ NADAJE KAŻDEJ KOBIECIE

KREM CAZIMI METAMORPHOSA

RADYKALNIE USUWA PIELĘ, OGORZELIZNE, PLANTY, WĄBRZY, ZMARZŁOZISZKI,
I INNE WADY CERY. *Collins* Zarw. Defant, Pilsna, i Bodoł z. 204983.

bezwartościową imitację i fałszyfikaty zawierają te wszystkie pudełka które nie są zaopatrzone w niebieską banderolę z rosyjskim napisem oraz u dołu na pokrywie pudełka nie mają zamieszczonej firmy! Dr. Bayer & Tarsa, Budapest Pudełko 66 Kop. we wszystkich aptekach. 67144-0-0

Nowo utworzona szkoła tańców!!

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Sz. P., że otworzyłem przy UL. PASAŻ SZULCA № 3 obok Sali Angielskiej w byłym lokalu Tow. „Dramatische Kunst” — Nowa pierwszorzędna szkołę tańców, urządzonej z wielkim komiortem, podług ostatnich wymagań techniki i higieny, posiadającą efektowne elektryczne oświetlenie. Rozpocznym nowy kurs tańców. Podjęmę się każdego, bez względu na zdolności w przebiegu 1 miesiąca wyuczyć wszystkich najnowszych i starych tańców. Zapisy przyjmuje się odcześnie w mojej kancelarii od godz. 7 do 11 wieczorem. We wtorki są urządzone kolka zamknięte do których może się jeszcze dołączyć kilka par.

Z szacunkiem
Henryk Hendrykowski.
dyplomowany nauczyciel tańców.

r1672-1-1.
UWAGA. W niedziele i święta tańce zbiorowe 2 razy dziennie t. j. od 2 do 6 i od 7 do 12 wieczorem. Udzielam także lekcji w stowarzyszeniach i zakładach naukowych.

Na zatwierdzenie przez Warszawski Okręg Naukowy

Kursy przygotowawcze

wieczorowe na świadectwa nauczycielskie, ucznia aptekarskiego z 4 klas i t. p. zapis kandydatów Przejazd № 14 księgarnia lub Nawrot 92 m. 22 od godz. 6—8 w.

W najlepszej i najspokojniejszej części miasta Zittau położona

Pańska Willa

z pięknie urządzonego ogrodem, zawierająca 14 pokoiów, kuchnię, ze wszystkimi wygodami, kąpiel, duże strychowem i piwnicznymi pomieszczeniami i t. p. jest natychmiast do sprzedania Elicenie wartości. Blższe wiadomości udziela ARCHITEKT w HNR. ZIEGER, ZITTAU i Sa. (Niemcy) 1804-0

PENSION „MONTROSE“

Właścicielka Eugenia Szykierowa

Berlin-Charlottenburg
Wilmsdorferstr. 98/99 róg Sybelstr. I piętro
3 minuty od stacji Charlottenburg. Telefon: Steinplatz. 91-26
Wytworne pokoje z całodziennym utrzymaniem i bez takowego. Wszelkie wygody, winda, elektryczne oświetlenie.
Ceny przystępne.

Ważne dla palących!!!

— ZNAWCY I AMATORZY —
pala GILZY i PAPIEROSY tylko z prawdziwej francuskiej białki
„CARTOUCHES“ uznanej przez Chemicz. Laborator.
Warszawa, cesars. uniwersyte-
tu za najlepszą. Dostać można w głównych składach
tabacznym w Warszawie i prowincji. r1815-20-1

Dr. Trenkner

wyjechał. Wraca w połowie Maja.

Konstanty Górski i S-ka

technik budowlany i ubezpieczeń rządowych.

Wykonuje wszelkie projekty, plany i sporządza szacunki budowli i prowadzi dozór budowlany tak w Łodzi jako też i w innych miejscowościach. Biuro w Łodzi — Konstanyńska 99
r1942-10-1

Stacja Klimatyczno-leśna Juwłódz

nad rz. Pilicą.

Wśród lasów Spal-kich. Letnie mieszkania umeblowane. Szosa od stacji Tomaszów do Inowłódza ukończona.

Wiadomość u Adw. przys. Brencewaja, Zielona 11 między 3-6 po poł., telef. 12-18. Tamże wiadomość o pensjonacie dla dzieci i młodzieży. 2367-4-1

Gra o mistrzostwo w piłkę nożną.

W niedzielę dnia 28 kwietnia r. b. o godz. 9½ rano
„Zouring-klub“ — „Union“
na placu sportowym Fabryczna 4/6 róg Targowej
o godz. 3-iej po południu
„Newcastle“ — Łódzki klub sportowy
na placu sportowym Targowa № 87/89
Wejście 25 i 15 kop.

Przecw Rzeżączce Najnowszy środek „Salo - Pich lin“

wynalazek aptekarza
B. Konheima w Petersburgu,
działa szybko i radykalnie przez lek,
jest uważany za środek racjonalny

Działa również skutecznie w przypadkach ostrych jako też i chronicznych i w przebiegu krótkiego czasu usuwa najporczywsze wydzieliny

Sposób użycia dołączony do każdego pudełka. Prawdziwy tylko w puszkach metalowych po rb. 1—rb 1 kop 83

Do nabycia w aptece
R. PREISMANA w Warszawie,
Freta № 16 telefon 40-63.
Wysyłam za załączeniem Przesyłka podług taryfy pocztowej
r513-0-1

Fabryka przy ul. Łódzkiej № 42. Tel. 27-94.

BRUNO EMDE

ŁÓDŹ
Farbiarnia i chemiczna pralnia parowa

Filie:
Benedykta 1 róg Piotrkowskiej
Staro-Zarzewska 47.
W Zgierzu: róg Wysokiej i Strykowskiej

ULUBIONE MODNE PERFUMY Divinia.

F. Wolf i Syn
Dostawcy Dworów w Karlsruhe, Berlinie i Wiedniu.
Sprzedają we wszystkich lepszych aptekach i perfumeryach. r1815 8

Zawiadomienie.

Najnowsze urządzenie maszynowe umożliwia mi zredukować ceny o 30 procent.

Kosztuje u mnie!

Wypranie bluzki	50 kop.
„ sukni	od 2 rb.
„ matynki	75 kop.
„ spódnicy dams. od 1 rb.	
„ garnituru męzk. od 2 rb.	
„ spodni	50 kop.
„ kamizelki	30 kop.

Z dniem 1 maja r. b. otwieram nową filję przy ul. Piotrkowskiej 189.

Zakład prawdziwego leczniczego

KEFIRU

K. SIGALINY
mieści się obecnie przy ulicy Zawadzkiej № 21.
r767-16-1

Poszukuje się

Technika-Budowlanego

mówiącego po niemiecku, ze znajomością prowadzenia robot budowlanych, statystycznych obliczeń, sporządzenia kosztorysów i rachunków oraz długoletnią praktyką dla tutejszego biura budowlanego; Oferty proszę składać pod „Skrzynka pozt. № 651“

PATENTY

na WYNALEZKI MODELE I MARKI FABRYCZ.
GOLDMAN I ELLENBAND
Warszawa, Leszno № 8. Telefon № 228.

UDOSKONALONA PERFUMERIA

Technicyzta „ST.-PETERSBURSKIE
TECHNO-Chemiczne
LABORATORIUM“

Perfumerya „AURORA“ — woda toaletowa
Perfumerya „AURORA“ — perfumy
Perfumerya „AURORA“ — mydło
Perfumerya „AURORA“ — puder
Sprzedaż detaliczna i hurtowa — Warszawa.
nowy-dwkt. 37

1869 r. po emigracji

Egzystuje od 1863 r.

Casino

Od dziś do piątku

3 maja włącznie:

Między innymi Dramat w 2 częściach Między innymi

- GABRYELI ZAPOLSKIEJ -

NIEBEZPIECZNY KOCHANEK

w wykonaniu artystów Warszawskich teatrów Rządowych
p. p. Kazimierza Kamińskiego, Lubicz - Sarnowskiej,
Ireny Horwatt, i innych.

Ceny popularne. Orkiestra koncertowa „SEKSTETT”

W sobotę i niedzielę dnia
27 i 28 kwietnia r. b.

Helenów tor wyścigowy

W sobotę i niedzielę dnia
27 i 28 kwietnia r. b.

WZLOTY awiatora Scipio del CAMPO

Wzloty nastąpią pomiędzy 5 i 6 po poł. Ceny miejsc: miejsca siedzące rb. 2, miejsca stojące przy torze 1.20. Wejście do ogrodu Helenów 60 kop.

PRAWDZIWY TYLKO
W ZAGRANICZNYM
OPAKOWANIU
Z NASTĘPIJĄCĄ
MARKĄ

KAKAO VAN HOUTENA

OSTRZEGAĆ SIĘ
NAŚLADOWICTW
JEDYNI
FABRYKANT
C. J. Van Houten
& Zoon
Weesp (Holandia).

CHOROZY

WYSTRZEGAJĄCIE SIĘ FALSYFIKACJI

pod postacią bezwartościowych naśladownictw Sperminu nie mających z nim nic wspólnego a często nawet zawierających czynniki szkodliwe dla zdrowia.

Przy neurastenji, impotencji, uwiąznię sterczym, histerji, neuralgjach, anemji, suchotach, przymocie (syfilis), skutkach kuracji rteciowej, chorobach serca (otłuszczenie, skleroza serca, bicie serca, arytmja, miocarditis, arterjo-skleroza, alkoholizm, wysychaniu mleczca pacierzowego, paraliżach, rekonwalescencji, wyczerpaniu ogólnem i t. p., tylko Sperminem-Poela udało się osiągnąć wspaniałe rezultaty, o których świadczą badania najznakomitszych uczonych lekarzy całego świata. Należy zwracać uwagę na nazwę

SPERMIN-POEHLA

I nie brać tych wszystkich wyciągów i płynów o różnych nazwach; bezwartościowość tych preparatów została opisana w specjalnej broszurce, którą bezpłatnie wysyła się wraz z najnowszą literaturą o Sperminie.

ORGANOTERAPEUTYCZNY TUJ WIE
PROFESSOR W. POEHL
DUSZAWCY DWORU
JEGO CESARSKIEJ MOŚCI
PETERSBURG
W O T A 8

Nowy budynek 60x14 łokci 6%, wysokości może być 1 sala lub 3 po 20 łokci odpowiedni na ślusarnię, stolarnię lub t. p. Pańska 8. Wiadomość na miejscu: 2838-3

Okazyjnie do sprzedania bardzo tanio otomana i szel long Konstantynowska 7, parter.

Obiady gospodarskie wydaje na świeżem maśle. Skwerowa № 15, a także przyjmie kilku panów na mieszkanie z całodziennem utrzymaniem. 2864-3

Prosy, sprawy karne, apelacje, kasacje, kontrakty, zagraniczne paszporty. Dawid Maków. Widzewska 36. 2869-1

Powóz w dobrym stanie, oraz fortepian tani do sprzedania, ulica Wysoka № 26 m. 28.

Pielniarnia z warszatem rzeźniczym do sprzedania, z powodu wyjazdu. Przejazd 88.

Pozębna zdolna prasowaczka do pralni. Pabianice Świętojanska № 2. 2370-1

Potrzebne zdolne podręczne i uczennice do krawieczyzny. Pracownia „Wandy”. Zachodnia 30 m. 23. 2386-1

Przyjmę kilku panów na mieszkanie z utrzymaniem lub bez. Wiadomość: Gubernatorska № 21, m. 28, III piętro. 2885-3

Poszukuję posady biletera lub kontrolera w kinematografie, posiadam długoletnie świadectwa. Piotrkowska 182 m. 7. Józef Klekot. 2332-2

Przybywszy z Warszawy poszukuję jakiegokolwiek posady młody człowiek obeznany w branży manufakturowej, oferty Nowy Kurjer Łódzki pod „N. W”. 2320-3

Przyjmę panów na mieszkanie, mogę dać posael. Składowa 13-15. 2345-2

Pokój frontowy, duży, widny z meblami i utrzymaniem lub bez do wynajęcia zaraz. Piotrkowska 209, m. 6 II piętro. 2880-0-1

Power Ormonda prawie nowy tani sprzedam. Szosa Pabjanicka 44. Żulicki. 2880-4

Sprzedam ładny dębowy ołtarzyk w stylu gotyckim za 20 rb. ul. Gubernatorska 27, stróż wskaże. 2372-1

Ważne dla pań. Nowo-otworzona pracownia sukien damskich poleca szybkie i staranne

10000 biżek wyszytych jedwabiem po 65 kop. Ul. Piotrkowska № 9. u A. Feimana. 2844-3

Zaginął 14-letni chłopiec, blondyn, oczy ciemne, ubrany w popielatą kurtkę i niebieską marynarkę, nazwiskiem Emil Szulca, który wiedział o takowym zechce zawiadomić ojca Juliusza Szulca w Sirykowie w rynku.

Zaginął paszport wydany, z magistratu m. Łodzi, na imię Bejli Apte. 2336-3

Zaginął paszport, wydany z magistratu m. Łodzi na imię Fiszl Łaskiego. 2389-3

Z powodu dalekiego wyjazdu sprzedaję strzelnicę z całym urządzeniem, dekoracje, figurki, figury i t. d. Zielony Rynek № 4. 2853-3

Zaginął paszport, wydany z gminy Łoszyce, pow. konstantynowskiego, gub. siedleckiej, na imię Abrama Szwarcworta.

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Schmitta, van Endert, na imię Ignacego Nowakowskiego. 2865-1

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki W. Stolarowa, na imię Wojciecha Wardęgi.

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Millera i Zajdlera, na imię Alojzego Gut.

Zaginął paszport, wydany z gm. Zadziem, pow. sieradzkiego, gub. kaliskiej na imię Ignacego Choraziaka. 2378-3

Zaginęło świadectwo, wydane z fabryki B. Stillera i karta od paszportu, wydana z fabryki O. Misca, na imię Stanisławy Szymańskiej. 2382-1

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Emdego, na imię Antoniego Baran.

Zaginął paszport, wydany z magistratu m. Łodzi, na imię Józefa Lipińskiego. 2883-3

Ogłoszenia drobne.

A! Mable różne okazjnie bardzo tani sprzedam: Garnitur salony z lustrem, obrazy olejne, łóżko z matercami, łazienka, szafka nocne, bieliznarka, kredens, stół, krzesła, otomana, biblioteka, biurko, zegar, lampy, komoda, etażerka, ekran, parawanik, portjery, firanki, kapy pluszowe, tremo suze, szafy do garderoby gramofon. Radwańska 17, m. 6. front 1 pro. 1154-16

Automobil cztery osobowy dobry, tani sprzedam. Szosa Pabjanicka park Adamka.

A z powodu wyjazdu wyprzedam zaraz meble z salonu,

stołowego, sypialnego za bezcen. Zawadzka 46-1. 2484-3

Bezwartunkowo 5 lat można nosić garnitur ze „Skóry-angielskiej”, łokieć 50 kop. Piotrkowska 128-28. 2303-3

Człowiek w średnim wieku, z wykształceniem średniem, władający dobrze polskim i rosyjskim, jak również biegły w rachunkowości, znający buchalterię, mogący pracować u adwokata, w sądzie u rejenta poszukuje odpowiedniej posady. Łaska we oferty pod „W. R. 35” uprasza się składać w administracji „Nowego Kurjera Łódzkiego”.

Felczer „katolik” rutynowany, długoletnia praktyka szpitalna, dobre rekomendacje, poszukuje posady przy fabryce, cukrowni

lub powiatowego. Łaskawe oferty administracja „Kurjera”, okazielowi trzynaściu 507.

Krowy dwie do sprzedania, ulica Wysoka № 26 m. 28.

Kupię motor gazowy o sile 2 koni nowy lub używany w dobrym stanie. J. Windman. Piotrkowska № 35. 2361-3

Letnie mieszkanie do wynajęcia, może być z całodziennem utrzymaniem, może być zaraz. Stary Dwór Ruda Pabjanicka, przedostatni przystanek tramwajowy. 2264-3

Maszyny do szycia okazjnie jedna za rb 18. Długa 64, skład gramofonów. 2273-4

Maszyny 2 Singera bębnowe prawie nowe i maszyna za 16. rb. Piotrkowska 103-5.